

Årlig rapport av arbetet med programutbudet på Åva gymnasium

Anna Carlsson
Josefin Almberg
2024-09-30
Dnr GNN 2023/60-62

Innehåll

Innehåll

Inledning.....	3
Analys av program, inriktningar och särskilda varianter.....	3
Ekonomiprogrammet EK.....	5
EI- och energiprogrammet EE.....	6
International Baccalaureate IB.....	6
Naturvetenskapsprogrammet NA.....	7
Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL.....	7
Samhällsvetenskapsprogrammet SA.....	7
Teknikprogrammet TE.....	8
Vård- och omsorgsprogrammet VO.....	8
Estetisk profil.....	9
Ämnen på avancerad nivå.....	9
Sammanfattning.....	9
Bilaga.....	10

Inledning

I den politiska inriktningen för Täby kommun under mandatperioden 2023-2026 gavs uppdraget att Åva gymnasiums programutbud kontinuerligt ska ses över i syfte att skolan ska erbjuda utbildningar som faktiskt efterfrågas.

I oktober 2019 beslutade gymnasie- och näringslivsnämnden att anta en årlig aktivitetsplan gällande Åva gymnasiums arbete med programutbudet. I samband med detta beslutades också att gymnasie- och näringslivsnämnden i oktober varje år ska få ta del av en årsrapport som bygger på en sammanställd analys av de aktiviteter som framgår i aktivitetsplanen.

I denna rapport kommer samtliga program och inriktningar att analyseras. Därefter beskrivs vilka slutsatser Åva gymnasium gör inför kommande läsår vad gäller dimensionering och planering av programutbudet. Skolans arbete avseende att profilera utbildningar så att de innehåller ämnen på avancerad nivå kommer även att läggas fram.

Ändringar i skollagen kring planering, dimensionering och erbjudande av gymnasiala utbildningar blir gällande för utbildningar som påbörjas från och med 2025. Täby kommun samverkar med Stockholms läns kommuner och Håbo kommun kring nationella program inom gymnasieskolan. Inom ramen för denna samverkan kommer ett primärt samverkansavtal tecknas för arbetet med planering, dimensionering och erbjudande av gymnasial utbildning. Det kommer fortsättningsvis behöva beaktas i arbetet med programutbudet på Åva gymnasium.

Läsåret 2025/2026 träder reformen Gy25 i kraft vilket innebär att kursbetyg ersätts av ämnesbetyg. Reformen medför även att examensmål, programmål och programstrukturer uppdateras. Ämnesplaner anpassade för ämnesbetyg ska tillämpas i all gymnasial utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Åva gymnasium har påbörjat ett arbete som innebär att samtliga program kommer att anpassas utifrån de förändrade ämnesplanerna inom ramen för Gy25. Skolan ser samtidigt över utbudet av programfördjupningar på respektive program och inriktning samt utbudet av individuella val.

Analys av program, inriktningar och särskilda varianter

Först redovisas tabeller över slutantagningen och elevrörligheten för läsåret 2024/25. Därefter följer en analys för varje program och inriktning inom ramen för det nuvarande programutbudet.

Underlagen som använts för att analysera programmen är genererat från skolans analys efter genomförda aktiviteter i aktivitetsplanen, samt siffror över slutantagning och elevrörlighet för läsåret 2024/25.

Tabell 1: Slutantagning höstterminen 2024

Studieväg	Antagningsg räns 2024 (2023)	Median- värde 2024 (2023)	Antal antagn a*	Antal reserver**
Ekonomiprogrammet EK - Ekonomi	262,5 (247,5)	275 (265)	64	189
El- och energiprogrammet EE	227,5 (220)	235 (235)	38	47
International Baccalaureate IB - International Baccalaureate; med antagningsprov	***	485,5 (497,5)	23	0
Naturvetenskapsprogram met NA	285 (232,5)	300 (280)	64	49
Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL	217,5 (205,5)	230 (222,5)	25****	21
Samhällsvetenskaps- programmet SA- Samhälle	250 (237,5)	257,5 (255)	31	139
Samhällsvetenskaps- programmet, SABET- Beteendevetenskap	247,5	260	31	115
Teknikprogrammet TE - Design och produktutveckling	250 (252,5)	285 (285)	64	29
Teknikprogrammet TE - Informations- och medieteknik	225 (227,5)	255 (267,5)	63	23
Teknikprogrammet TE - Teknikvetenskap	267,5 (272,5)	285 (292,5)	32	33
Vård- och omsorgsprogrammet VO	197,5 (165)	225 (217,5)	24****	13

*Denna statistik är från 4 september 2024. Skolan hade då tagit över antagningen.

** Samma elev kan stå som reserv på flera program vilket innebär att det inte nödvändigtvis handlar om unika elever.

*** Antagningen till IB sker dels genom Gymnasieantagningen, dels genom att vårdnadshavare till elever som bor utomlands ansöker direkt till skolan.

**** Varav en av eleverna är inskriven på programinriktat val.

Tabell 2 Elevrörlighet *

Program	Antal platser	Antal antagna	Elevrörlighet %	Antal elever per 4 sept
Ekonomiprogrammet EK - Ekonomi	64	64	3 %	64
El- och energiprogrammet EE	38	38	11 %	38
International Baccalaureate IB - International Baccalaureate; med antagningsprov	26	22	2 %	23
Naturvetenskapsprogrammet NA	64	64	13 %	64
Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL	26	25	12 %	25
Samhällsvetenskapsprogrammet SA	64	62	8 %	62
Teknikprogrammet	160	159	4 %	159
Vård- och omsorgsprogrammet VO	24	22	13 %	24

* Elevrörlighet anger hur stor andel av de antagna eleverna som väljer att inte läsa programmet på grund av att de till exempel flyttar eller kommer in på ett högre rankat val. De första två-tre veckorna i årskurs 1 är det vanligtvis rörlighet på eleverna då de kommer in på program och skolor som de står som reserver till. Även elever som antagits till ett program på Åva gymnasium men bytt till ett annat program på skolan finns med i statistiken.

Ekonomiprogrammet EK

Intresset för ekonomiprogrammet är fortsatt stort på regional nivå och var det största programmet, med flest antal antagna elever 2023.¹ På Åva gymnasium erbjuds ekonomiprogrammet med inriktningen ekonomi. Söktrycket till ekonomiprogrammet på Åva gymnasium har ökat jämfört med föregående år, där antalet reserver nästan har fördubblats. Det är fortsatt fler pojkar än flickor som väljer ekonomiprogrammet.

Inför innevarande läsår beslutade Åva gymnasium att inte anta fler elever än antalet utbildningsplatser, vilket fått till följd att det genomsnittliga meritvärdet för elever som

¹ Gymnasiebehovet 2024, Storsthlm.

antagits till programmet har ökat jämfört med föregående läsår. Antagningsgränsen har ökat till 262,5 poäng från 247,5 poäng samtidigt som medianvärdet ökat till 275 poäng från 265 poäng.

Ung Företagsamhet, UF, utgör en viktig del av elevernas utbildning på ekonomiprogrammet, och genom att eleverna ges möjlighet att driva egna UF-företag får de kunskaper om entreprenörskap. UF är viktigt för att attrahera elever till att söka programmet. Samtliga elever som läser ekonomiprogrammet på Åva gymnasium får dessutom under sin studietid besöka högskola eller universitet, och programmet har även flera externa kontakter genom gästföreläsare och studiebesök.

Inför läsåret 2020/2021 utökade Åva gymnasium antalet utbildningsplatser på ekonomiprogrammet utifrån ökad efterfrågan. Ekonomiprogrammet har sedan dess antagit elever till två klasser. Åva gymnasium kommer inte utöka antalet utbildningsplatser ytterligare trots högt söktryck då det redan finns många utbildningsplatser på ekonomiprogrammet i Täby men även i norrort. En ytterligare utökning av antalet utbildningsplatser skulle innebära att utbildningsplatser skulle behöva minskas på annat program, vilket Åva gymnasium bedömer inte är möjligt.

El- och energiprogrammet EE

El- och energiprogrammet var det största yrkesprogrammet i Stockholmsregionen 2023.² Även på Åva gymnasium attraherar programmet många elever och antagningsgränsen har inför läsåret 2024/2025 höjts till 227,5 poäng jämfört med 220 poäng år 2023. Medianvärde var detsamma vid årets antagning som föregående år. Majoriteten av eleverna på el- och energiprogrammet på Åva gymnasium är pojkar och skolan ser regelbundet över möjligheterna att få fler flickor att intressera sig för programmet.

El- och energiprogrammet har en väletablerad kontakt med branschen, framför allt genom det arbetsplatsförlagda lärandet, APL. Programmet har under läsåret genom Täby kommuns näringslivsenhet upprättat nya kontakter med företag där eleverna kan genomföra sitt APL.

Den tekniska utvecklingen kräver nya kompetenser inom el- och energiområdet, utifrån vilka utbildningen på el- och energiprogrammet anpassas. Dessutom kommer programmet och dess ämnen förändras i linje med den tekniska utvecklingen inom ramen för införandet av Gy25. Ett arbete med att anpassa utbildningen efter detta är påbörjat, och kommer att pågå de närmaste åren.

Inga förändringar avseende antal utbildningsplatser på el- och energiprogrammet planeras inför läsåret 2025/2026.

International Baccalaureate IB

Åva gymnasium ser en fortsatt utmaning med att International Baccalaureate IB attraherar färre elever bland elever som går i svensk grundskola. Samtidigt är det också få elever med internationell skolbakgrund som söker sig till programmet. Varje läsår tas ca 10 elever med internationell skolbakgrund emot i årskurs 2. Detta gör att det är

² Gymnasiebehovet 2024, Storsthlm.

cirka 100 elever som studerar på programmet totalt sett varje år, trots att utbildningsplatserna i årskurs 1 inte fylls upp.

Antalet utbildningsplatser har inför läsåret 2024/2025 minskat från 26 till 25 stycken platser. Inför läsåret 2025/2026 planeras inga förändringar för International Baccalaureate IB.

Naturvetenskapsprogrammet NA

Naturvetenskapsprogrammet var det fjärde mest populära programmet sett till antal antagna i Stockholmsregionen år 2023³. Åva gymnasium har haft ett ökat söktryck till naturvetenskapsprogrammet inför läsåret 2024/2025 och antagningsgränsen har ökat till 285 poäng jämfört med 232,5 poäng föregående läsår, samtidigt som meritvärdet har ökat till 300 poäng från 280 poäng. Åva gymnasium erbjuder i dagsläget två inriktningar inom naturvetenskapsprogrammet: naturvetenskap samt naturvetenskap och samhälle. Merparten av eleverna väljer inriktningen naturvetenskap.

Skolan fortsätter utveckla samarbetet med externa aktörer såsom näringsliv och högskola. Elever på programmet ges möjlighet att delta vid Berzeliusdagarna, vilket är ett återkommande möte som riktar sig till gymnasieelever i årskurs 2 med intresse för kemi, samt Sonja Kovalevsky-dagarna, vilket är ett årligt evenemang som riktar sig till gymnasieelever som har ett motsvarande intresse för matematik. Naturvetenskapsprogrammet har även ett pågående utlandsutbyte inom Erasmus.

Det pågår ett arbete med att se över vilka ämnen som ska erbjudas inom programfördjupningen, i och med införandet av Gy25, i syfte att öka programmets attraktivitet ytterligare.

Inga förändringar avseende antal utbildningsplatser eller erbjudande av inriktningar på naturvetenskapsprogrammet planeras inför läsåret 2025/2026.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL

Intresset för restaurang- och livsmedelsprogrammet minskade något i regionen 2023. På Åva gymnasium har intresset däremot ökat, där antagningsgränsen landade på 217,5 poäng läsåret 2024/2025 jämfört med 205,5 poäng föregående läsår.

Programmet har via elevernas APL-platser en god etablerad kontakt med branschen och får därigenom en inblick i vad marknaden efterfrågar. Vidare träffar elever och lärare regelbundet representanter från branschen via branschträffar av olika slag.

Inga förändringar avseende antal utbildningsplatser planeras inför läsåret 2025/2026.

Samhällsvetenskapsprogrammet SA

Samhällsvetenskapsprogrammet är fortsatt ett mycket populärt program bland elever och var år 2023 det näst största programmet i Stockholmsregionen, sett till antalet antagna elever.³ Från och med läsåret 2024/2025 har samhällsvetenskapsprogrammet på Åva gymnasium två inriktningar, samhällsvetenskap respektive beteendevetenskap.

³ Gymnasiebehovet 2024, Storsthlm.

Antagningen visar ett högt intresse för den nystartade inriktningen beteendevetenskap, då utbildningsplatserna är fyllda och antagningsgränsen landade på 247,5 poäng. På skolan pågår ett arbete med att utveckla kursutbudet inom den nya inriktningen på programmet, vilket en av förstelärarna har särskilt ansvar för.

Antagningsgränsen för inriktningen samhällsvetenskap höjdes till 250 från 237,5, vilket återspeglar programmets popularitet bland elever.

Inga förändringar avseende antal utbildningsplatser eller erbjudande av inriktningar på samhällsvetenskapsprogrammet planeras inför läsåret 2025/2026.

Teknikprogrammet TE

I Stockholmsregionen har antalet antagna elever till teknikprogrammet ökat med 34 procent mellan år 2011-2023.⁴ På Åva gymnasium är intresset för programmet fortsatt högt även om antagningsgränsen har sjunkit något för samtliga inriktningar jämfört med föregående läsår. Åva gymnasium erbjuder i dagsläget tre inriktningar vilka är teknikvetenskap, design och produktutveckling samt informations- och medieteknik.

För inriktningen informations- och medieteknik har antagningsgränsen sjunkit till 225 jämfört med 227,5 poäng föregående läsår, samtidigt som antalet reserver är färre för denna inriktning jämfört med de övriga. Åva gymnasium följer utvecklingen avseende inriktningen men gör bedömningen att det inför nästa läsår inte föreligger något behov av att exempelvis omfördela antalet klasser per inriktning.

Under läsåret 2024/2025 kommer utfasning att påbörjas av de profiler inom inriktningen design- och produktutveckling som eleverna kunnat välja mellan inför årskurs 2. Istället kommer skolan inom ramen för teknikprogrammet att erbjuda ytterligare en inriktning, samhällsbyggande och miljö, med planerad start nästa läsår 2025/2026. Orsaker till förändringen är uppdateringen i programstrukturen för teknikprogrammet i och med Gy25 som träder i kraft nästa läsår, det nuvarande utbudet i norrort samt hur elevernas val av fördjupningar har sett ut de senaste åren.

Teknikprogrammet har under det gångna läsåret bland annat medverkat vid en branschträff för teknikföretag, vilket resulterat i flera samarbeten mellan elever och företag kring exempelvis gymnasiearbetet.

Inga förändringar avseende antal utbildningsplatser på teknikprogrammet planeras inför läsåret 2025/2026.

Vård- och omsorgsprogrammet VO

På Åva gymnasium har intresset för vård- och omsorgsprogrammet ökat ytterligare jämfört med föregående år. Antagningsgränsen har höjts till 197,5 poäng jämfört med 165 poäng, samtidigt som medianvärdet ökat till 225 poäng från 217 poäng.

Programmet har kontinuerlig kontakt med branschen via elevernas arbetsplatsförlagda lärande, APL. Utöver det deltar programmet i samverkansgrupper med representanter för vårdgivare, såväl inom kommun som region. Programmet marknadsförs via olika kanaler, där bland annat elevernas möjlighet till utlandspraktik i Spanien lyfts fram.

⁴ Gymnasiebehovet 2024, Storsthlm.

Inga förändringar avseende antal utbildningsplatser på vård- och omsorgsprogrammet planeras inför läsåret 2025/2026.

Estetisk profil

Musik

På Åva gymnasium finns en musikprofil som elever från samtliga program kan söka. Intresset för profilen är fortsatt högt och för närvarande har skolan totalt 22 antagna elever med musikprofil i årskurs 1-3.

Ämnen på avancerad nivå

Åva gymnasium ska ge möjlighet för elever på alla program att utmanas. Utbudet av kurser inom programfördjupning och individuellt val utvärderas årligen för att det ska finnas valbara kurser på avancerad nivå på alla högskoleförberedande program. I samband med reformen Gy25 som träder i kraft nästa läsår ser Åva gymnasium över vilka ämnen och nivåer inom ämnena, som ska ingå i programfördjupningarna på respektive program. Även utbudet av individuella val revideras. Arbetet beräknas vara klart under oktober månad.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer skolan att de aktiviteter som har genomförts enligt *Årlig aktivitetsplan avseende Åva gymnasiums programutbud* på ett tydligt sätt bidrar till en nulägeskunskap om vilka program och inriktningar som i dagsläget och inom en snar framtid behövs utifrån elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Samlat ger aktiviteterna ett bra underlag för att kunna planera och dimensionera verksamheten framåt.

Ändringar i skollagen kring planering, dimensionering och erbjudande av gymnasiala utbildningar blir gällande för utbildningar som påbörjas från och med 2025. Täby kommun samverkar med Stockholms läns kommuner och Håbo kommun kring nationella program inom gymnasieskolan. Inför den nya lagstiftningen som rör planering, dimensionering och primär samverkan som börjar gälla under 2025 pågår en översyn av samverkansavtalet. Syftet är att ta fram ett primärt samverkansavtal för gymnasierregionen och översynen kommer att vara klar under hösten 2024. Det kommer fortsättningsvis behöva beaktas i arbetet med programutbudet på Åva gymnasium.

Lsåret 2024/2025 har antagningsgränsen ökat på alla program förutom teknikprogrammet och International Baccalaureate, IB. Åva gymnasium har under det gångna läsåret haft välbesökta öppet hus och skolans positiva anseende bland elever och vårdnadshavare antas påverka söktrycket positivt. På ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet har söktrycket och antagningsgränsen ökat jämfört med föregående läsår, vilket tyder på att skolans arbete med att bland annat marknadsföra programmen har gett goda resultat. Även på samhällsvetenskapsprogrammet har söktrycket ökat jämfört med föregående år, där Åva gymnasium bland annat ser att den nystartade inriktningen beteendevetenskap lockar många sökande.

El-och energiprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet har haft ett stabilt söktryck över tid och skolan ser inga skäl att förändra programmet, utöver de ändringar som kommer ske inom ramen för Gy25.

För teknikprogrammet har antagningsgränsen minskat för samtliga tre inriktningar, där inriktningen informations-och medieteknik är minst populär bland de sökande till programmet. Åva gymnasium följer utvecklingen avseende inriktningen men gör bedömningen att det inför nästa läsår 2025/2026 inte föreligger något behov av att exempelvis omfördela antalet klasser per inriktning. Under läsåret 2024/2025 kommer utfasning att påbörjas av de profiler inom inriktningen design-och produktutveckling som eleverna kunnat välja mellan inför årskurs 2 att. Istället kommer skolan inom ramen för teknikprogrammet att erbjuda ytterligare en inriktning, samhällsbyggande och miljö, med planerad start nästa läsår. Orsaker till förändringen är uppdateringen i programstrukturen för teknikprogrammet som träder i kraft nästa läsår, det nuvarande utbudet i norrort samt hur elevernas val av fördjupningar har sett ut de senaste åren. Gymnasie- och näringslivsnämnden fattade beslut om att införa den nya inriktningen i maj 2024.

Åva gymnasium har påbörjat ett arbete som innebär att samtliga program kommer att anpassas utifrån de förändrade ämnesplanerna inom ramen för Gy25. Skolan ser samtidigt över utbudet av programfördjupningar på respektive program och inriktning samt utbudet av individuella val. Översynen görs både utifrån aktuellt sökmönster och utifrån ett kostnadsperspektiv. Arbetet beräknas vara klart under oktober månad.

Bilaga

- Årlig aktivitetsplan avseende Åva gymnasiums programutbud, daterad den 2 oktober 2019